INTEGRIRANI LOKALNI RAZVOJ PROVEDBOM LEADER/CLLD-A

UVOD U VREDNOVANJE LAG-OVA I LRS I JAČANJE MEĐUSOBNE SURADNJE LAG-OVA

Priprema za vrednovanje (evaluaciju) provedbe LRS i rada LAG-ova u razdoblju 2014.-2018. u Republici Hrvatskoj

Jastrebarsko, 14. studenoga 2018.

Program RURALNOG RAZVOJA

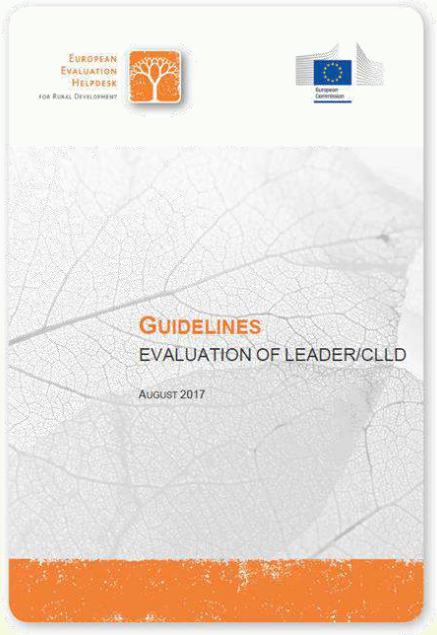
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

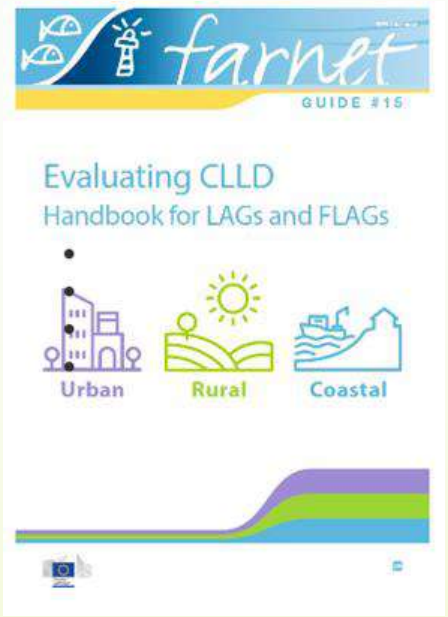
SADRŽAJ

- UVOD
- OKVIR
- KLJUČNI ELEMENTI
- VREDNOVANJE NA RAZINI PRR I NA LOKALNOJ RAZINI (OSNOVNI ELEMENTI I RAZLIKE)
- OPSEG EVALUACIJE
- ZAKLJUČCI

NAPOMENA

- *ova prezentacija napravljena je na osnovi smjernica i priručnika za vrednovanje LEADER/CLLD*

Program RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

UVOD

ŠTO?

SISTEMATIČAN I OBJEKTIVAN PROCES KOJIM SE ODREĐUJE VRIJEDNOST ILI ZNAČAJ PROCESA KOJI JE U TIJEKU ILI JE ZAVRŠEN

ZAŠTO?

ZBOG ZAHTJEVA ZA M&E U POLITICI RURALNOG RAZVOJA 2014.-2020.

SVRHA

PROPITUJE KONCEPT I SMJER, MJERI UČINAK, OCJENJUJE USPJEH I UČINKOVITOST POJEDINE POLITIKE, PROGRAMA ILI PROJEKTA

LEADER/CLLD

PROCJENA LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE I/ILI RAD LAG-A

EVALUACIJA = VREDNOVANJE

Evaluacija

- prosudba o intervencijama u odnosu na njihove rezultate, učinke i potrebe koje se njima nastoje zadovoljiti
- razmatra djelotvornost, učinkovitost, dosljednost i relevantnost intervencije

PRAĆENJE POKAZATELJA

POKAZATELJI su alati za mjerenje rezultata i učinka intervencija

LEADER - CLLD

LEADER

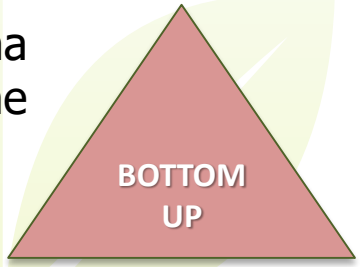
mehanizam provedbe mjera politike ruralnog razvoja Europske unije, a temelji se na realizaciji lokalnih razvojnih strategija kojima upravljaju lokalne akcijske grupe

CLLD

mehanizam za uključivanje partnera na lokalnoj razini, uključujući i predstavnike civilnog društva i lokalne gospodarske dionike, u izradu i provedbu integrirane lokalne strategije koja pomaže njihovom području u prijelazu k održivoj budućnosti

Provodi se putem **LOKALNIH RAZVOJNIH STRATEGIJA** dizajniranih na način da uvažavaju lokalne potrebe i potencijale, uključuje inovativne razvojne mogućnosti u lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju

Uredbom 1305/2013 **LAG-ovi** su definirani kao nositelji CLLD pristupa

OKVIR

Program
RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PRR – VREDNOVANJE I CLLD

The European Agricultural Fund for Rural Development: Europe investing in rural areas

Rural Development Programme of the Republic of Croatia for the Period 2014-2020

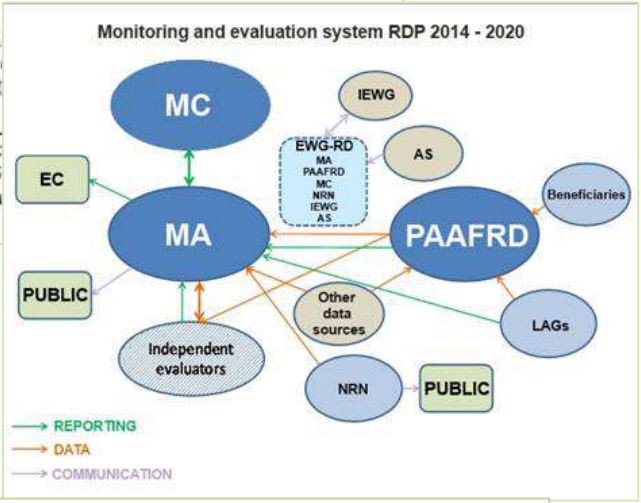
CCI	2014HR06RDNP001
Programme type	Rural Development Programme
Country	Croatia
Region	HR - National
Programming period	2014 - 2020
Managing authority	Ministry of Agriculture, Directorate for Rural Development
Version	5.3
Version status	Adopted by EC
Last modification date	04/06/2018 - 13:04:48 CEST

9. Evaluation Plan

9.1. Objectives and purpose

A statement of the objectives and purpose of the evaluation
appropriate evaluation activities are undertaken, in particular t
steering, for the annual implementation reports in 2017 and 20
that data needed for RDP evaluation are available.

For the purpose of ensuring sufficient and appropriate evaluatio
resources able to support these activities, pursuant to Articles 5
an Evaluation Plan (EP) has been drawn up for evaluation of th
Republic of Croatia 2014-2020.

8.2.17. M19 - Support for LEADER local development (CLLD – community-led local development) (art 35 Regulation (EU) No 1303/2013)

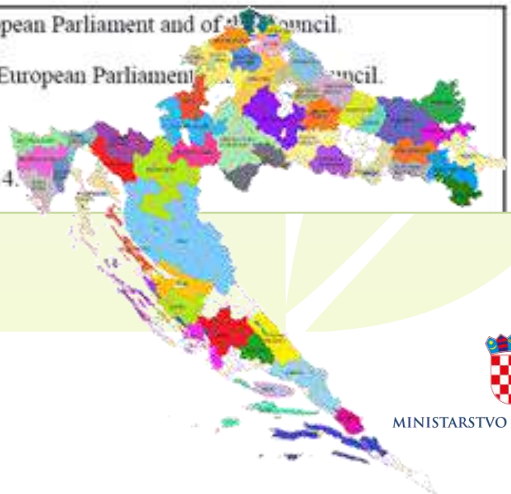
8.2.17.1. Legal basis

Article 35 of Regulation (EU) No 1303/2013 of the European Parliament and of [illegible]ouncil.

Articles 42-44 of Regulation (EU) No 1305/2013 of the European Parliament [illegible]ncil.

Commission Delegated Regulation (EU) No 807/2014.

Commission Implementing Regulation (EU) No 808/2014.

Program RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PRAVNI OKVIR ZA VREDNOVANJE NA RAZINI PRR-A

- Upravljačko tijelo (UT)
  - programira LEADER/CLLD u okviru fokus (žarišnog) područja 6B "Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima"
  - opisuje u Planu vrednovanja (u PRR-u)
    - teme i aktivnosti vrednovanja vezane uz doprinos LEADER / CLLD strategija
    - podršku za vrednovanje na razini LAG-a
  - osigurava vrednovanje tj.
    - procjenu doprinosa LEADER/CLLD ciljevima FP
    - daje odgovore na pitanja za vrednovanje
    - procjenu doprinosa Strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast (2020)

VREDNOVANJE NA LOKALNOJ RAZINI – PRAVNI OKVIR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

880

Na temelju članka 10. stavka 9., a u svezi stavaka 10. i 11. Zakona o poljoprivredi («Narodne novine», broj 30/2015) ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O PROVEDBI PODMJERE 19.1. »PRIPREMNA POMOĆ« U OKVIRU MJERE 19 »LEADER – CLLD« IZ PROGRAMA RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

PRILOG IV.

OBVEZNI SADRŽAJ I PREPORUKE ZA IZRADU LRS

LRS mora sadržavati najmanje sljedeće stavke:

1. opis područja koje strategija obuhvaća (uključujući površinu, broj jedinica lokalne samouprave i naselja, broj stanovnika)

2. analizu razvojnih potreba i potencijala područja, uključujući SWOT analizu

3. opis ciljeva LRS te integriranog i inovativnog karaktera LRS uključujući jasne i mjerljive pokazatelje za izlazne pokazatelje ili rezultate

4. opis uključenosti lokalnih dionika u izradu LRS

5. akcijski plan provedbe LRS

6. način praćenja i procjene provedbe LRS (način upravljanja provedbom, nadzora provedbe i ocjenjivanja uspješnosti provedbe strategije)

7. opis sposobnosti provedbe LRS

8. financijski plan provedbe LRS i rada LAG-a

1303/2013

LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA

X 54

6 NAČIN PRAĆENJA I PROCJENE PROVEDBE LRS

Za uspješnu provedbu LRS nužno je uspostaviti odgovarajuće mehanizme za kontinuirano praćenje i procjenu provedbe strategije.

6.1 Opis praćenja provedbe LRS

Praćenje provedbe LRS-a će biti sastavni dio redovnih aktivnosti LAG-a, tj. njegovih zaposlenika, dok će se, po potrebi, kod evaluacije koristiti i usluge vanjskih stručnjaka.

U sljedećoj tablici je skica organizacije praćenja i evaluacije, koja će se detaljno razraditi u posebnom dokumentu – Vodič za praćenje i evaluaciju LRS-a.

Tablica 25 Organizacija praćenja i evaluacije

	aluacija strategije
	dzorni odbor
	oblje LAG-a/vanjski stručnjaci
	Godišnja izvješća o praćenju Rezultati i učinci provedenih

6. NAČIN PRAĆENJA I PROCJENE PROVEDBE LRS

Provedba Strategije temelji se na implementaciji predloženih aktivnosti odnosno tipova operacija za postizanje razvojnih ciljeva. Kako bi se uspješno mogao pratiti tijek provedbe, za svaku kalendarsku godinu izrađuje se detaljni Akcijski plan provedbe kojim se usklađuju tipovi operacija i aktivnosti sa programskim ciljevima. Osim operativnog sustava provedbe i osmišljavanja alata kojima se funkcionalno i koordinirano provodi LRS, potrebno je uspostaviti sustav praćenja i izvještavanja koji se temelji na bazi u kojoj se nalaze podaci o ostvarenim rezultatima te na izvještajima koji na sažet i jasan način pružaju informacije o ostvarenim rezultatima. Svrha sustava praćenja i izvještavanja je osiguranje dovoljno informacija za nositelje provedbe LRS za donošenje ocjena o sljedećim ključnim elementima: uspješnosti postizanja postavljenih ciljeva za tekuće razdoblje; razlozima za eventualno nepostizanje postavljenih ciljeva te mogućim rješenjima; adekvatnosti planiranih resursa (materijalnih, ljudskih, financijskih) za postizanje planiranih ciljeva, odnosno prijedlozima za eventualnim realokacijama resursa; relevantnosti planiranih prioriteta i mjera s obzirom na eventualne promijenjene okolnosti odnosno temeljem sustava iz provedbe, te financijskoj učinkovitosti provedbe mjera.

	Praćenje	Vrednovanje
Organizator	LAG administrator	LAG administrator
Odgovorno tijelo	Upravni odbor/Skupština	Upravni odbor/Skupština/vanjski provoditelj
Sadržaj	Praćenje proračuna Statistika prijave/odobrenja projekata Doprinos projekata ciljevima i pokazateljima LRS Aktivnosti animacije i projekta	Godišnja izvješća o praćenju – provjera rezultata i učinaka projekata i LRS Doprinos LRS-a PRR i LEADER-u/CLLD-u (8. načelo) Primjena načela LEADER-a/CLLD-a u radu LAG-a
		2 x tijekom trajanja PRR 2014.-2020. (2019. i 2024., *ex post*)
		3 godine
		Skupština
		Uspješnost provedbe Promjene Naučene lekcije za primjenu u budućem razdoblju

NAČIN PRAĆENJA I PROCJENE PROVEDBE

Praćenje provedbe i indikatori za mjerenje učinka

Zaposlenici Službe za provedbu, praćenje i evaluaciju LAG-a, do kraja siječnja svake godine (n), pripremaju **Godišnje izvješće o radu LAG-a za prethodnu godinu s podacima od 31.12. godine n-1**). Godišnje izvješće o radu LAG-a, tijekom veljače godine n, usvaja Skupština LAG-a, na prijedlog Upravnog odbora. Sukladno propisanim rokovima, Godišnje izvješće o radu LAG-a dostavlja se MP/UT na daljnje analize. U sklopu Godišnjeg izvješća analiziraju se sve aktivnosti i troškovi iz prethodne godine, svi LAG natječaji, donesene odluke, pregled napretka u korištenju dodijeljenih sredstava prema postavljenim prioritetima i ciljevima LRS-a, problemi provedbe i poduzete aktivnosti, rezultati provedbe Evaluacijskog plana, provedba godišnjeg akcijskog plana za godinu n-1, napredak u dostizanju ciljeva itd. Također, uzet će se u obzir svi propisani, obvezni, indikatori i o istima izvijestiti u Godišnjem izvješću (npr. broj stanovnika LAG područja).

Kako bi se efikasno ispunjavali svi izazovi i zadaće LAG-a u ranoj fazi pripreme provedbe uspostavit će se **baza podataka** svih projekata. Zaposlenici LAG-a će prikupljati i pohranjivati informacije na temelju dokumenata dostavljenih prilikom prijave na LAG natječaj, ali i temeljem kasnijih informacija, koje će im dostavljati nositelji projekata s područja (informacije o projektu koji je dobio potporu, o plaćanjima, o obavljenim kontrolama…). Voditelj LAG-a je odgovoran za funkcioniranje baze podataka (*excel tablice*), koja će omogućiti efikasno praćenje provedbe, uključujući:

- procesuiranje svih informacija potrebnih za praćenje;
- izradu godišnjih izvješća o radu LAG-a;
- slanje točnih informacija prema MP/UT;
- podloga za rad evaluatora;
- transparentan rad i pravovremeno pružanje svih podataka Skupštini LAG-a.

7. NAČIN PRAĆENJA I PROVEDBE LRS

Praćenje provedbe LRS LAG-a SAVA obuhvaća stalno praćenje, mjerenje učinaka provedbe strategije, kriterije ocjenjivanja te indikatore za ocjenu uspješnosti i učinkovitosti projekata. Praćenje i evaluacija (ocjenjivanje) sastavni je dio redovnih aktivnosti LAG-a. Statut LAG-a te interni pravilnici o radu LAG-a, definirali su zadaće LAG-a, koje, između ostalog, obuhvaćaju zadaće praćenja, izvještavanja i ocjenjivanja učinkovitosti rada LAG-a odnosno, provedbe strategije koja je dala smjernice i okvir za rad LAG-a. Zadaće su raspoređene između Upravnog odbora i Skupštine te operativnih tijela, odnosno, zaposlenika LAG-a (LAG administratora).

Za implementaciju provjere učinka i relevantnosti LRS LAG će:

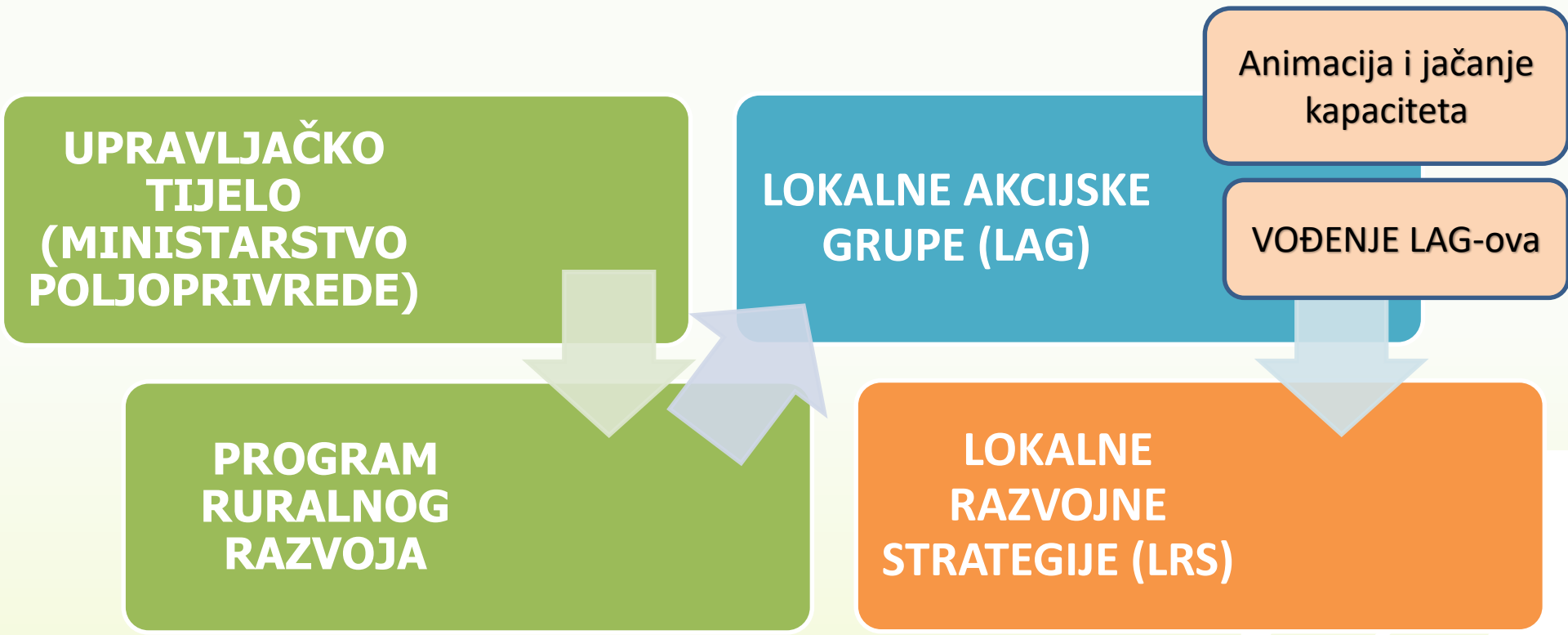
- uspostaviti bazu podataka o korisnicima i projektima od raspisivanja natječaja i zaprimanja do odobrenja i realizacije. Baza će sadržavati podatke o odobrenim/neodobrenim projektima po natječajima, s podacima o korisniku, vrsti i iznosu ulaganja, intenzitetu ulaganja, realizaciji provedbe. Baza će imati uspostavljeni

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

ZAJEDNIČKI OKVIR (1)

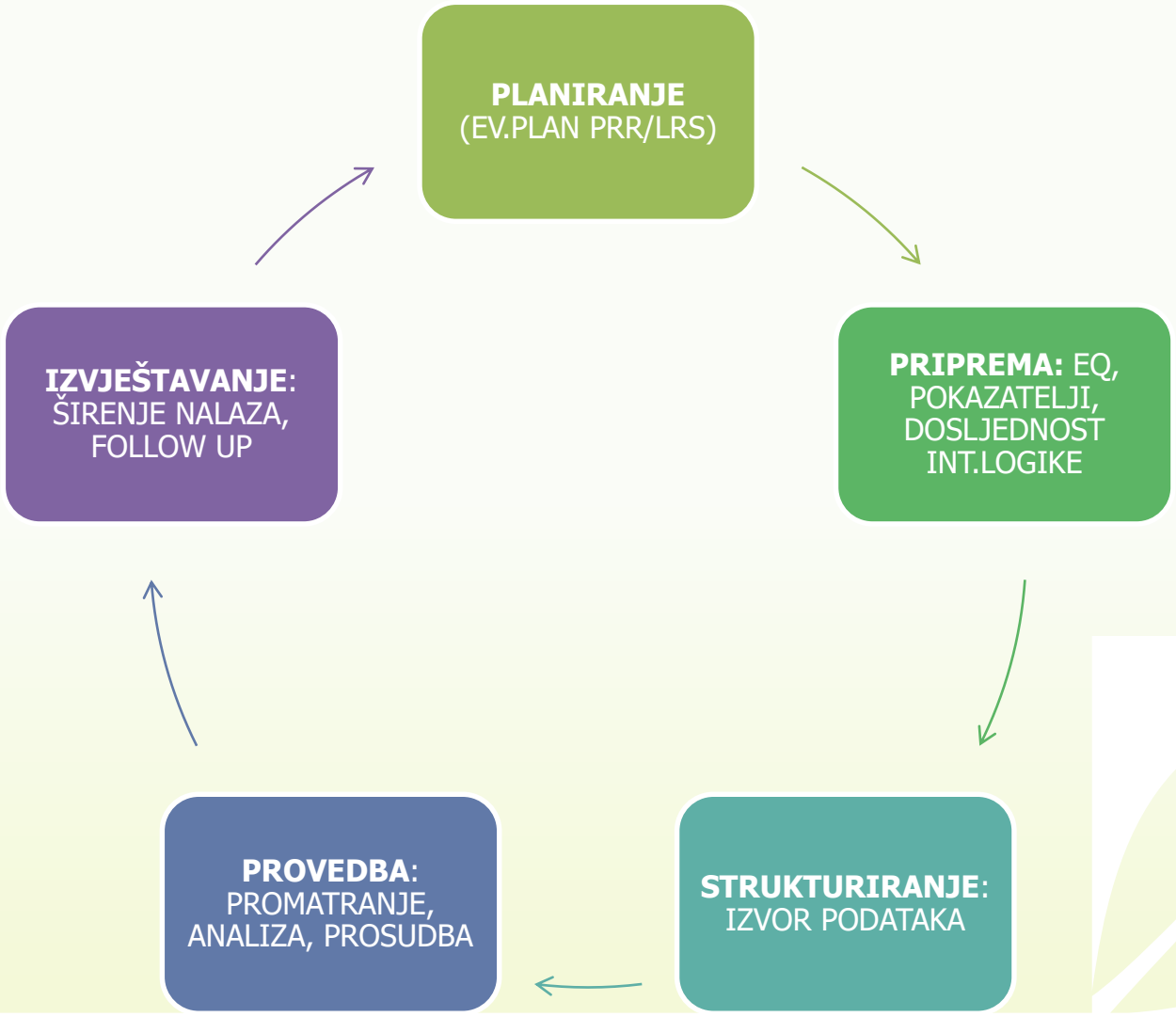

ZAJEDNIČKI OKVIR (2)

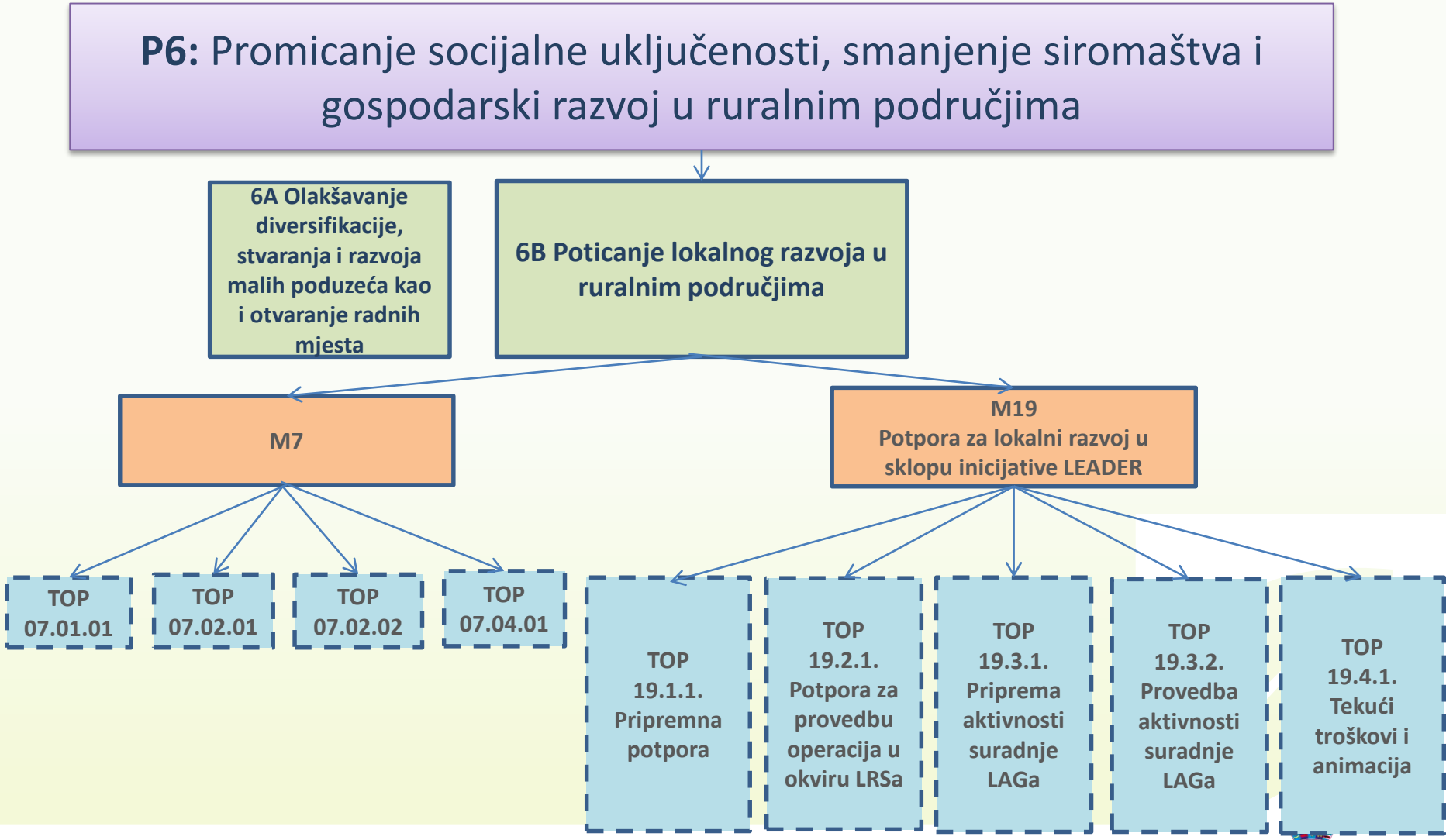

KLJUČNI ELEMENTI

CIKLUS EVALUACIJE

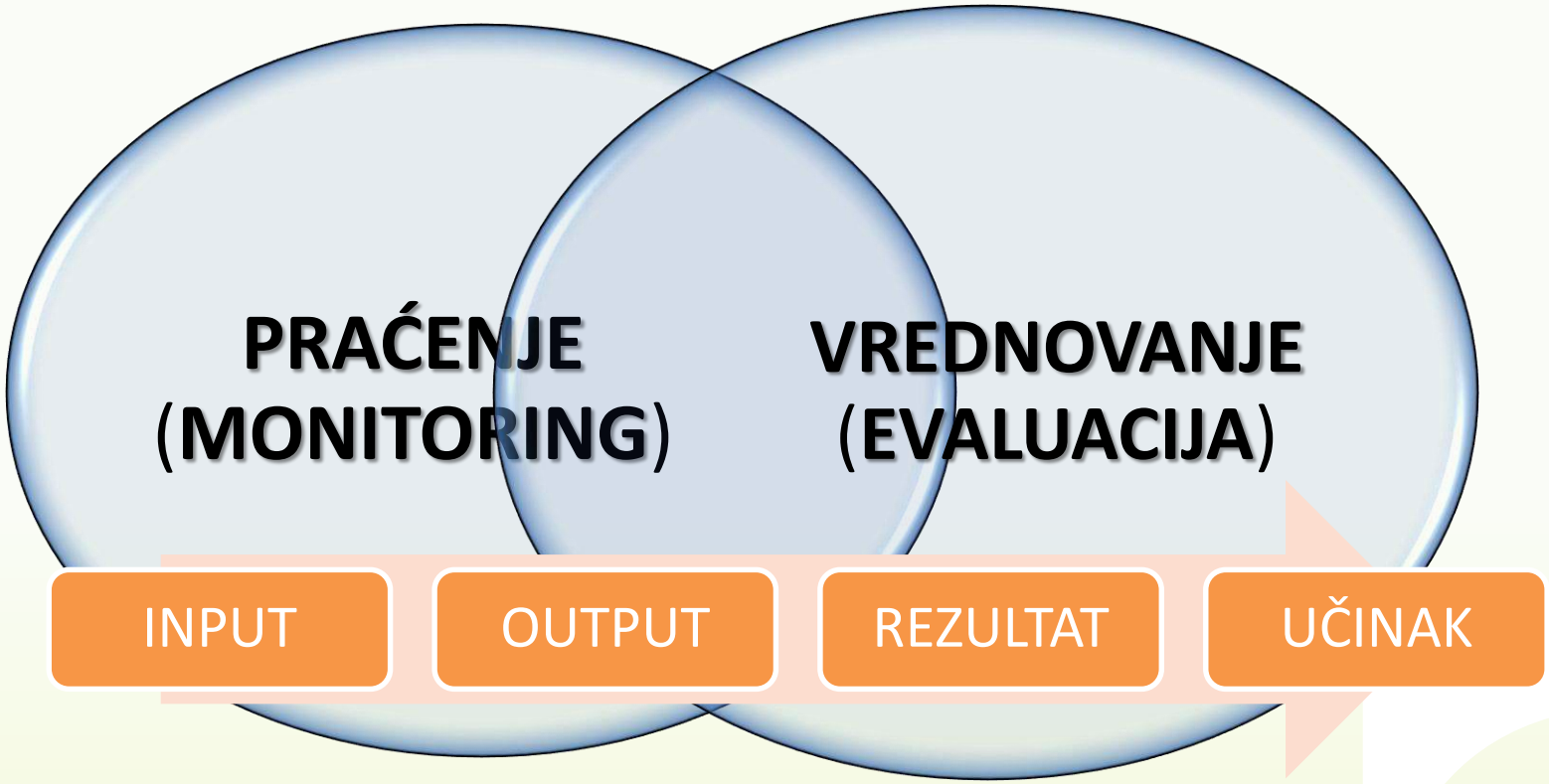
PRR 2014.-2020. – PROGRAMSKA HIJERARHIJA (P6)

Program RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PRAĆENJE VS VREDNOVANJE

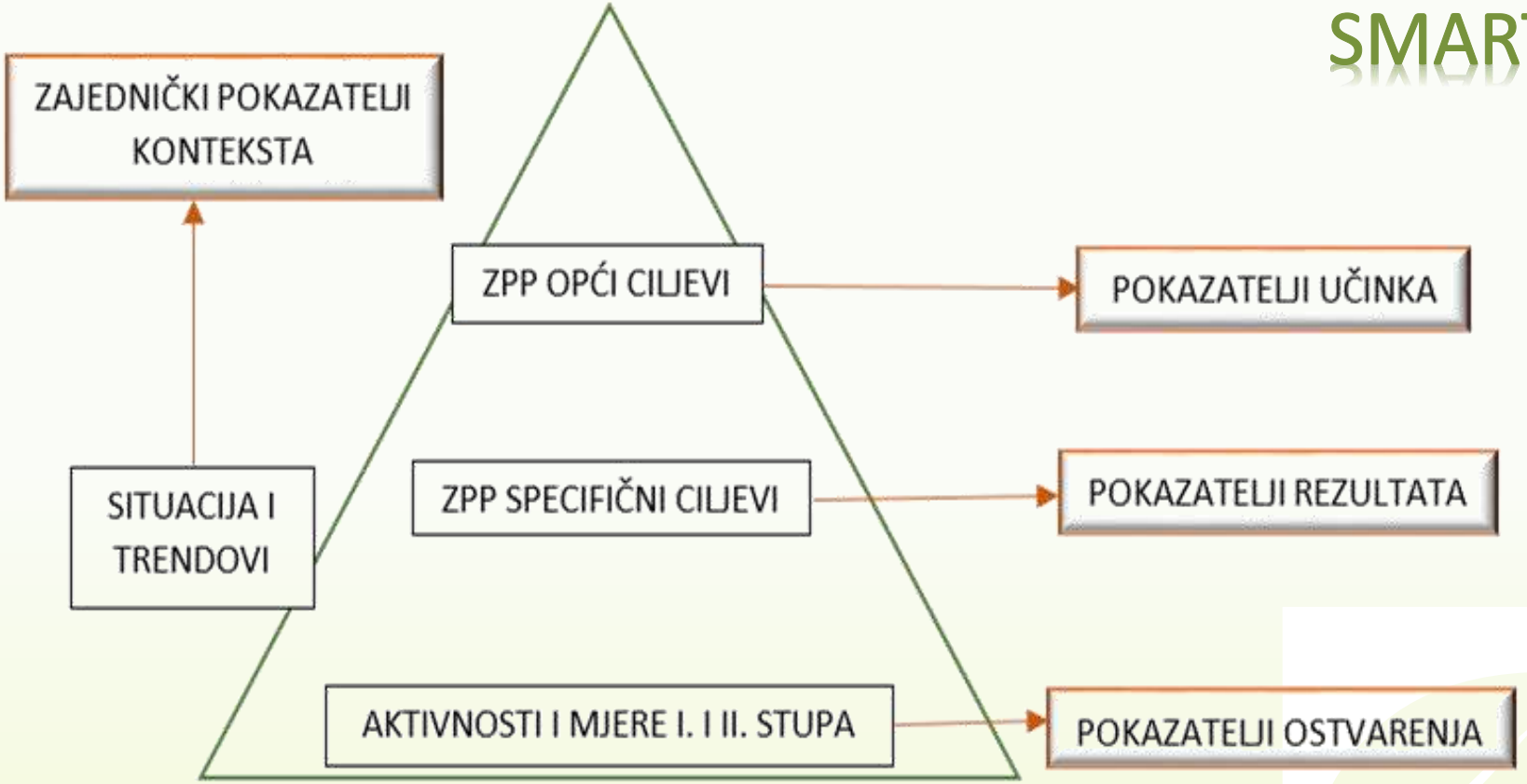

POKAZATELJI

HIJERARHIJA POKAZATELJA

SMART

EVALUACIJSKA PITANJA

Zajednička pitanja za evaluaciju ruralnog razvoja

- Evaluacijska pitanja koja se odnose na fokus područja
- Evaluacijska pitanja koja se odnose na ostale aspekte PRR-a
- Evaluacijska pitanja koja se odnose na ciljeve na razini Unije

Primjer:
EQ 17. Fokus područje 6 B: U kojoj su mjeri intervencije u okviru PRR-a poduprle lokalni razvoj u ruralnim područjima?

CMES (ZSPV) ZA VREDNOVANJE LEADER/CLLD NA RAZINI PRR

808/2014

- Zajednička **pitanja za vrednovanje** (EQ)
  - EQ17 za ŽP 6B "U kojoj su mjeri intervencije u okviru PRR-a poduprle lokalni razvoj u ruralnim područjima?"
  - druga EQ vezana uz FP-ove gdje LEADER/CLLD ima sekundarni doprinos
- Zajednički **pokazatelji** ostvarenja i ciljni pokazatelji koji se odnose na LEADER/CLLD
  - podaci se prikupljaju kao dio sustava za praćenje
- Na razini DČ (**mogućnost**)
  - Specifična pitanja za vrednovanje i specifični pokazatelji u slučaju programski specifičnih tema vezanih uz LEADER/CLLD
  - dodatni pokazatelji (ako zajednički nisu adekvatni za odgovor na EQ)

DOPRINOS FOKUS PODRUČJIMA

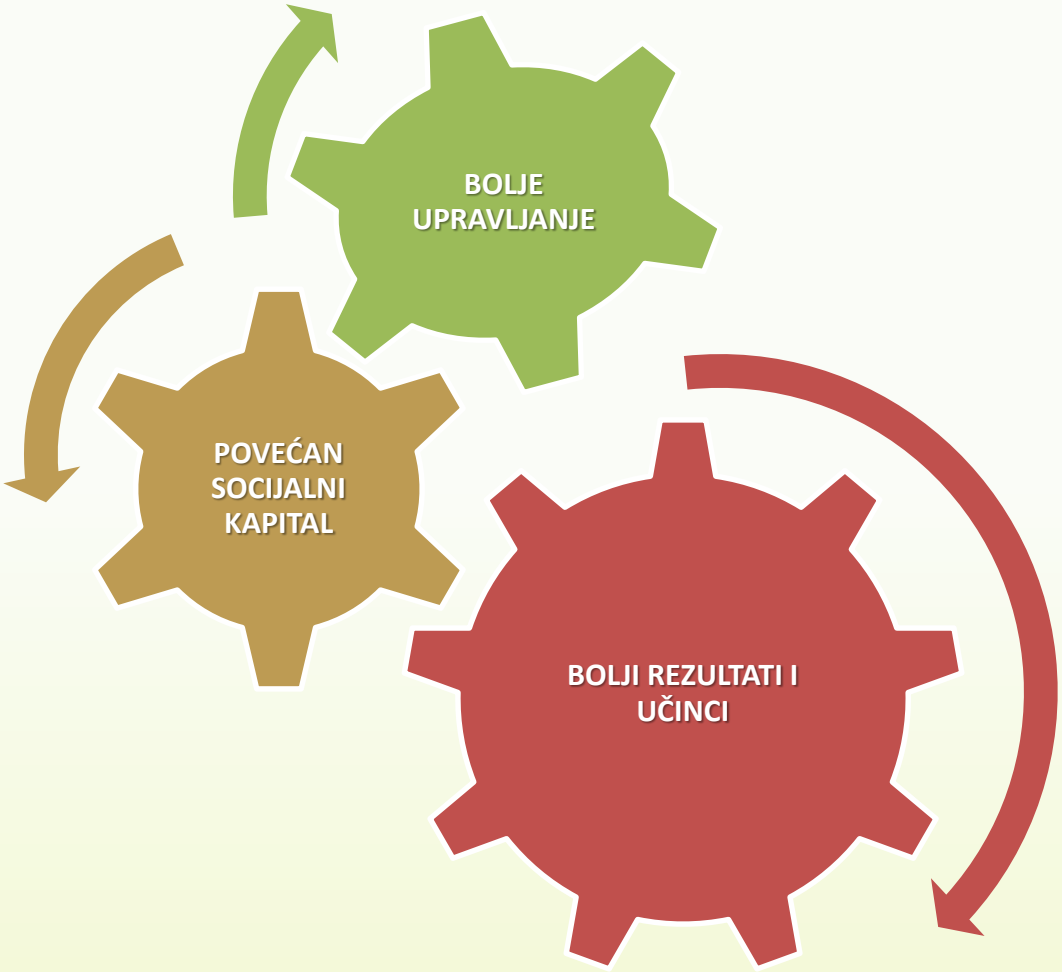
PRIMARNI DOPRINOS

Primjer:
M19.1.1
P6, FP 6B

SEKUNDARNI DOPRINOS

Primjer:
M19.2.1
LAG natječaj 6.3.1
Primarni doprinos - P6, FP 6B
Sekundarni doprinos – P2, FP 2A

DODANA VRIJEDNOST LEADER/CLLD

KRITERIJI PROSUDBE – EVALUACIJSKI KRITERIJI

Aspekt evaluirane intervencije kojim se omogućuje ocjena njenih postignuća

Usko povezani s evaluacijskim pitanjima

Koriste se za odgovore na evaluacijska pitanja

Primjer:

EVALUACIJSKO PITANJE

U kojoj su mjeri intervencije u okviru PRR-a poduprle lokalni razvoj u ruralnim područjima?

KRITERIJ PROSUDBE

- Usluge i lokalna infrastruktura u ruralnim područjima su poboljšane
- Pristup uslugama i lokalnoj infrastrukturi povećan je u ruralnim područjima
- Mogućnosti zapošljavanja stvorene su putem lokalnih razvojnih strategija
- Povećana su ruralna područja i populacija pokrivena LAG-ovima

VREDNOVANJE NA RAZINI PRR I NA LOKALNOJ RAZINI

- OSNOVNI ELEMENTI I RAZLIKE -

Program RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

SVRHA CLLD/LEADER VREDNOVANJA

Odgovornost i transparentnost

Pokazati relevantnost, učinkovitost, djelotvornost, rezultate i učinak intervencija u okviru LEADER-a/CLLD-a na razini PRR-a i lokalnoj razini

Pokazati doprinose LEADER-a/CLLD-a postizanju ciljeva nacionalne/regionalne i EU-ove politike ruralnog razvoja i ciljeva strategije EU-a za 2020.

Pokazati dodatnu vrijednost LEADER-a/CLLD-a koja je ruralnim područjima i pojedinačnim LAG-ovima stvorena primjenom metode LEADER i njegovim rezultatima

Kolektivno učenje

Otkriti što funkcionira, a što ne u provedbi LEADER-a/CLLD-a

Poboljšati izradu i provedbu LEADER-a/CLLD-a u okviru PRR-a (npr. Upravljanje, potpora LAG-ovim) i poboljšati usmjerenost potpore na ruralna područja i korisnike

Poboljšati izradu i provedbu strategije CLLD-a radi ispunjavanja lokalnih potreba

Osigurati ispravnu primjenu metode LEADER

Izgraditi svijest o dodanoj vrijednosti LEADER-a/CLLD-a

VREDNOVANJE NA RAZINI PRR (1)

- **Upravljačko tijelo**
  - ugovora neovisnog evaluatora
  - ima ključnu ulogu u planiranju i pripremi vrednovanja
  - je odgovorno za kvalitetu vrednovanja (izvještavanje, širenje rezultata i follow up nalaza vrednovanja)

Vrednovanje LEADER/CLLD može biti uključeno kao dio vrednovanja Programa ili kao samostalno (zasebno) vrednovanje

VREDNOVANJE NA RAZINI PRR (2)

EVALUACIJSKI PLAN PRR-a

- planiranje aktivnosti evaluacije – procjene doprinosa provedbe mjera PRR-a ciljevima PRR-a i strategiji EU 2020

- evaluacije provodi evaluator koji je **NEOVISAN od upravljačkog tijela** (čl.54 1303/2013)
    - **Ex ante evaluacija**
    - **Evaluacija rezultata u 2017.**
    - **Evaluacija učinka u 2019.**
    - **Ex post evaluacija**

VREDNOVANJE NA RAZINI PRR (3)

- prema Planu evaluacije u PRR-u nije predviđena posebna evaluacija CLLD/LEADER

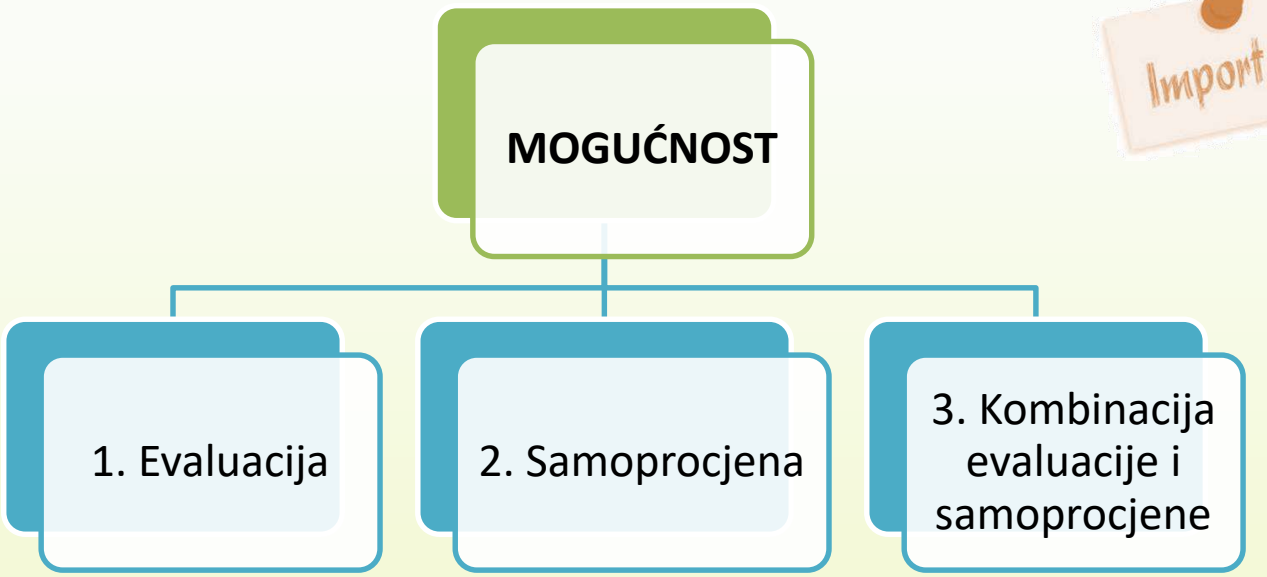
- CLLD/LEADER predmet evaluacije cijelog PRR-a kao i sve ostale mjere

- slijedi evaluacija UČINKA → za GIP za 2018. (dostava EK do 30.6.2019.)

VREDNOVANJE NA LOKALNOJ RAZINI

EVALUACIJSKI PLAN LRS

- planiranje aktivnosti evaluacije – procjene doprinosa provedbe mjera LRS-a ciljevima PRR-a
- **provodi evaluator ili <u>sam LAG (SAMOPROCJENA)</u>**

Čl. 54 1303/2013
ne odnosi se na LRS

SAMOPROCJENA I EVALUACIJA

	SAMOPROCJENA	EVALUACIJA
TKO?	• Tijela LAG-a	• Neovisna tijela (npr. evaluator) koja nisu uključena/odgovorna za izradu i provedbu LRS
NA TEMELJU ČEGA?	• Prvenstveno podataka o praćenju i nalazima participativne ocjene	• Podaci i informacije o praćenju, drugi kvantitativni podaci dobiveni analizom, među ostalim participativnim pristupom
REZULTAT?	• Samoanaliza rada LAG-a i postignuća LRS i drugih aktivnosti LAG-a (suradnja i animiranje)	• Neovisni nalazi o postignućima LRS i drugih aktivnosti LAG-a (suradnja i animiranje)

USMJERENOST LEADER/CLLDVREDNOVANJA NA RAZINI **PRR-A**

Nalazi koji će se upotrijebiti za pružanje odgovora na EQ

OBVEZA

<u>Ocjena</u> doprinosa LEADER/CLLD (primarnih i sekundarnih) žarišnim područjima PRR-a u pogledu djelotvornosti i učinkovitosti koji se mjere zajedničkim i dodatnim pokazateljima rezultata te pokazateljima rezultata specifičnima za pojedine programe

<u>Doprinosi</u> Strategiji 2020 na temelju izračuna neto doprinosa promjenama vrijednosti pokazatelja učinka

PREPORUKA

<u>Ocjena</u>

- **mehanizma provedbe LEADER/CLLD radi osiguravanja primjene LEADER pristupa**
- **Dodana vrijednost LEADER/CLLD** (bolje upravljanje, povećani socijalni kapital, bolji rezultati i učinci PRR-a)

Program RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

USMJERENOST VREDNOVANJA NA **LOKALNOJ** RAZINI

OBVEZA

- Pripremiti **opis mehanizama za praćenje i evaluaciju** u LRS
- LAG-ovi prate i provode **evaluaciju** aktivnosti koje se odnose na **LRS** u skladu s člancima 33. i 34. 1303/2013

PREPORUKA

Ocjena

- LAG-ove sposobnosti animiranja
- mehanizma provedbe LEADER/CLLD u osiguranju LEADER pristupa
- dodane vrijednosti

OPSEG EVALUACIJE

OPSEG EVALUACIJE

Program ruralnog razvoja (mjere i operacije provedene u okviru strategija CLLD-a)

Zajedničko evaluacijsko pitanje 17. „U kojoj su mjeri intervencije u okviru PRR-a poduprle lokalni razvoj u ruralnim područjima?"

Povezano s FP6B u kojem LEADER/CLLD ostvaruje **primarne doprinose**

Zajednički pokazatelji rezultata povezani s FP 6B – R22/T23

+

Dodatni pokazatelji povezani s FP 6B (razvijeni u DČ)

Zajednička evaluacijska pitanja, **osim EQ br. 17**, povezana s FP u kojem LEADER/CLLD ostvaruje **sekundarne doprinose**

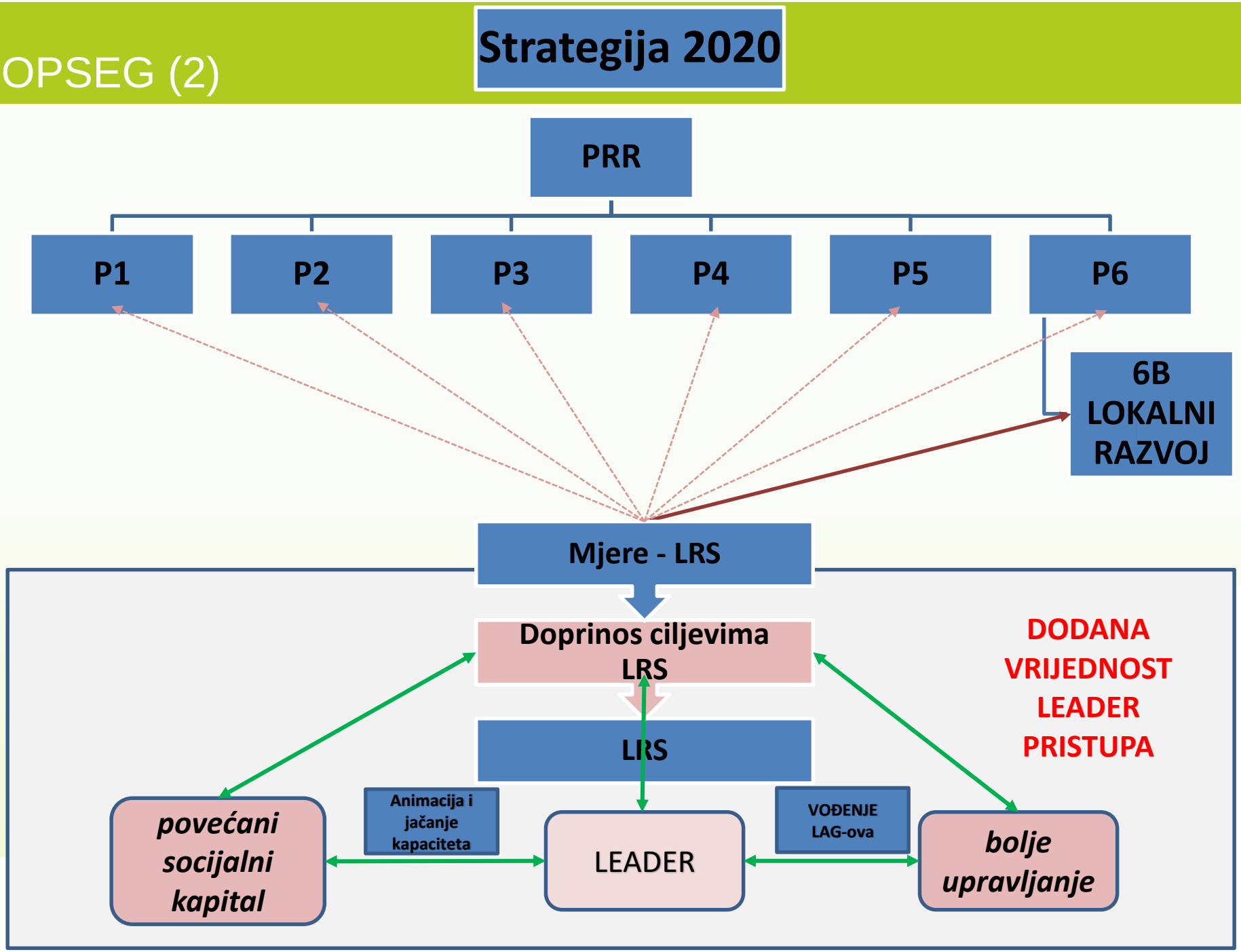
Pokazatelji osim zajedničkih pokazatelja rezultata R22/T23

+

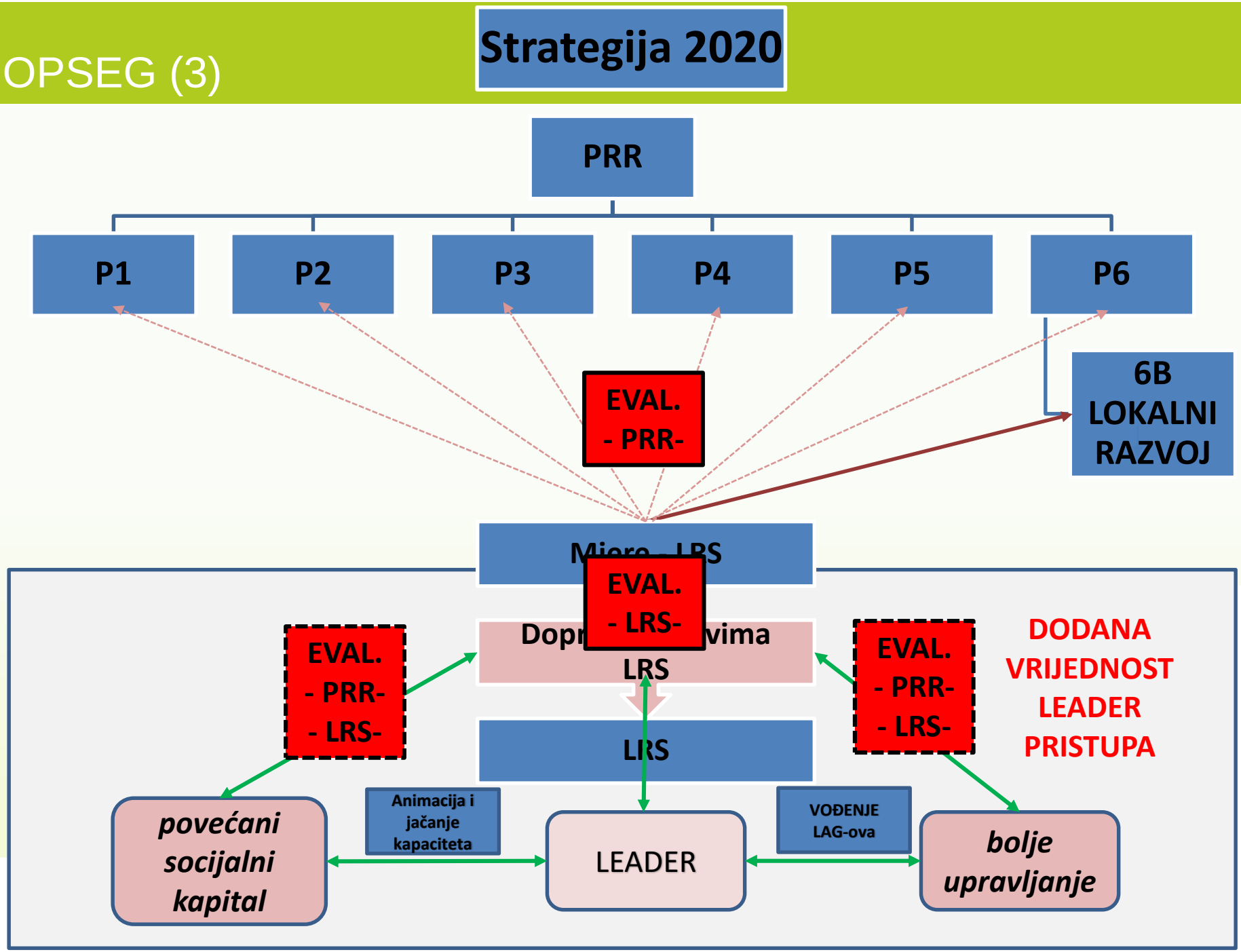
Dodatni pokazatelji povezani s FP (razvijeni u DČ)

Evaluacijska pitanja i pokazatelji specifični za pojedine programe razvijeni za LEADER/CLLD u državi članici povezani s ocjenom pitanja za pojedine programe

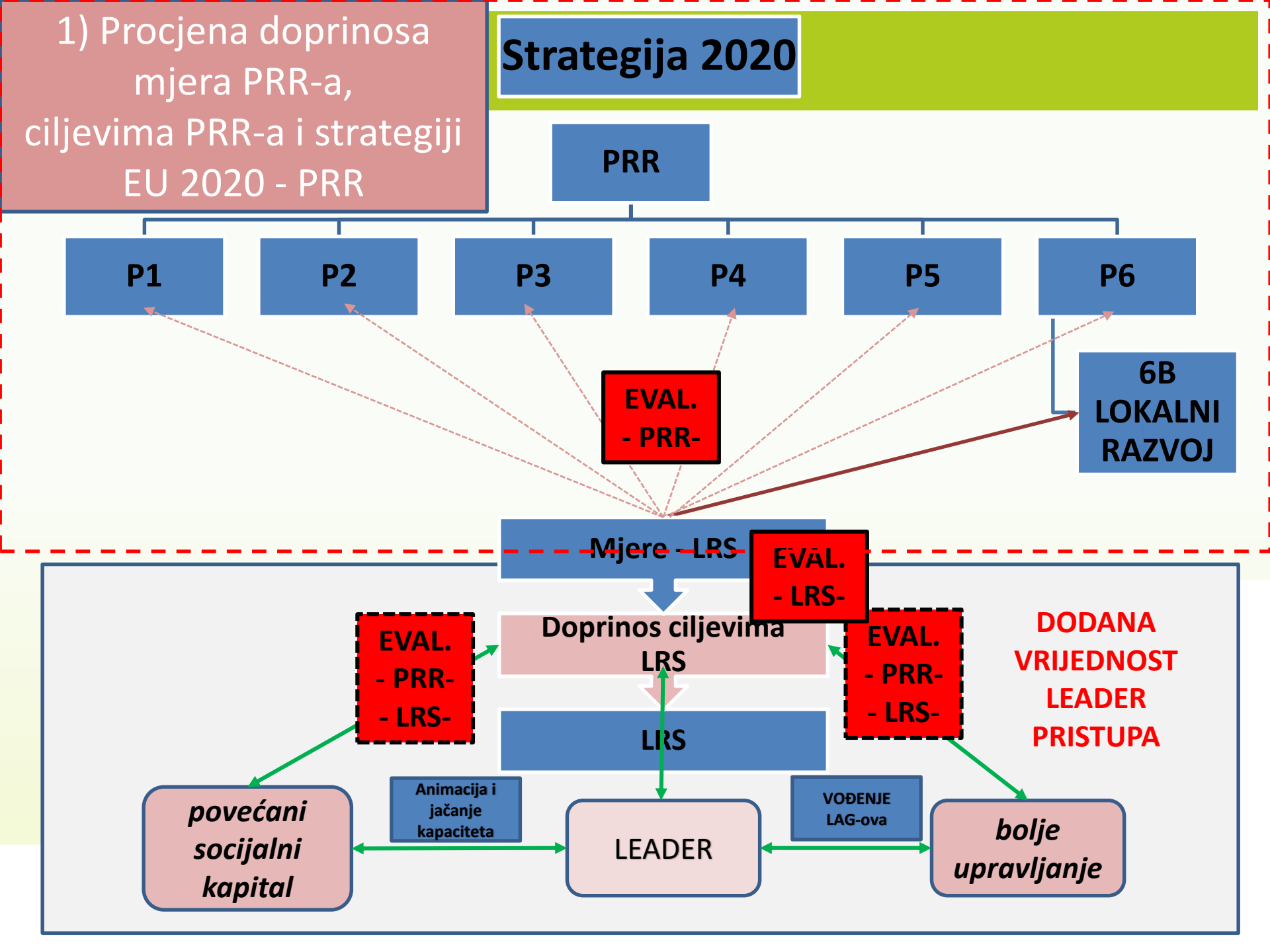
OPSEG (2)

Strategija 2020
PRR
P1
P2
P3
P4
P5
P6
6B LOKALNI RAZVOJ
Mjere - LRS
Doprinos ciljevima LRS
LRS
DODANA VRIJEDNOST LEADER PRISTUPA
povećani socijalni kapital
Animacija i jačanje kapaciteta
LEADER
VOĐENJE LAG-ova
bolje upravljanje

OPSEG (3)

Strategija 2020
PRR
P1
P2
P3
P4
P5
P6
EVAL.
- PRR-
6B
LOKALNI
RAZVOJ
EVAL.
- LRS-
EVAL.
- PRR-
- LRS-
LRS
EVAL.
- PRR-
- LRS-
DODANA
VRIJEDNOST
LEADER
PRISTUPA
LRS
povećani
socijalni
kapital
Animacija i
jačanje
kapaciteta
LEADER
VOĐENJE
LAG-ova
bolje
upravljanje

1) Procjena doprinosa mjera PRR-a, ciljevima PRR-a i strategiji EU 2020 - PRR

1) PROCJENA DOPRINOSA MJERA PRR-A, CILJEVIMA PRR-A I STRATEGIJI EU 2020 - PRR

CILJ

Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima

6B LOKALNI RAZVOJ

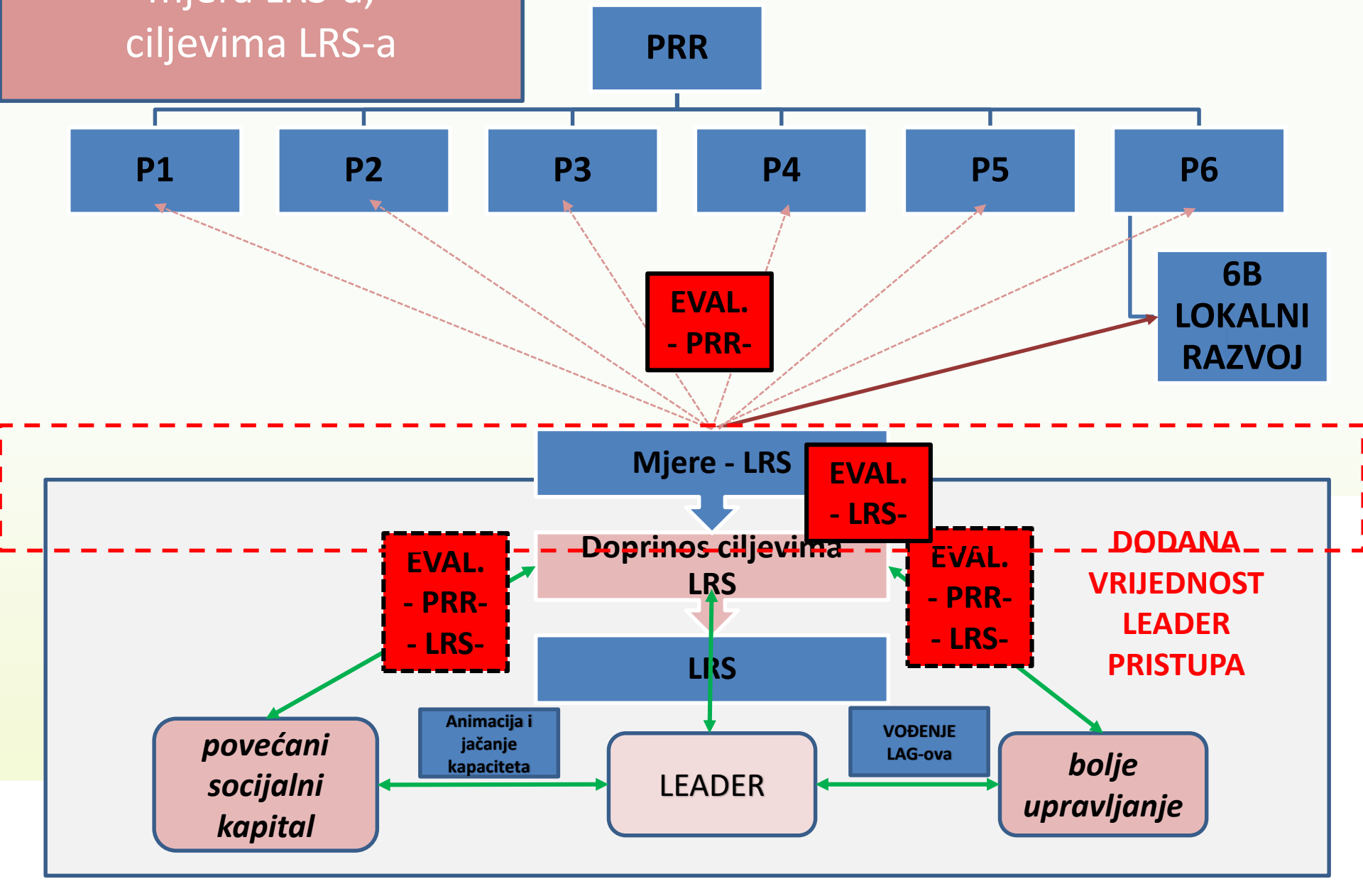
EVALAUCIJSKO PITA.	KRITERIJI PROSUDBE	POKAZATELJI
U kojoj su mjeri intervencije u okviru PRR-a poduprle lokalni razvoj u ruralnim područjima?	Poboljšane su usluge i infrastruktura u ruralnim područjima	• Stanovništvo obuhvaćeno LAG-ovima • Broj odabranih LAG-ova • Broj projekata LEADER za koje je dodijeljena potpora • Broj projekata suradnje za koje je dodijeljena potpora (M19) • Broj i vrsta promotora projekata (M19) • radna mjesta stvorena u projektima za koje je dodijeljena potpora (Leader) (fokus područje 6B)
	Kreirane mogućnosti zaposlenja kroz LRS	
	Stanovništvo ruralnih područja je imalo koristi od lokalnih aktivnosti	
	…….	

M19 – izravni doprinos

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

2) Procjena doprinosa mjera LRS-a, ciljevima LRS-a

Strategija 2020

2) PROCJENA DOPRINOSA MJERA LRS-A CILJEVIMA LRS-A

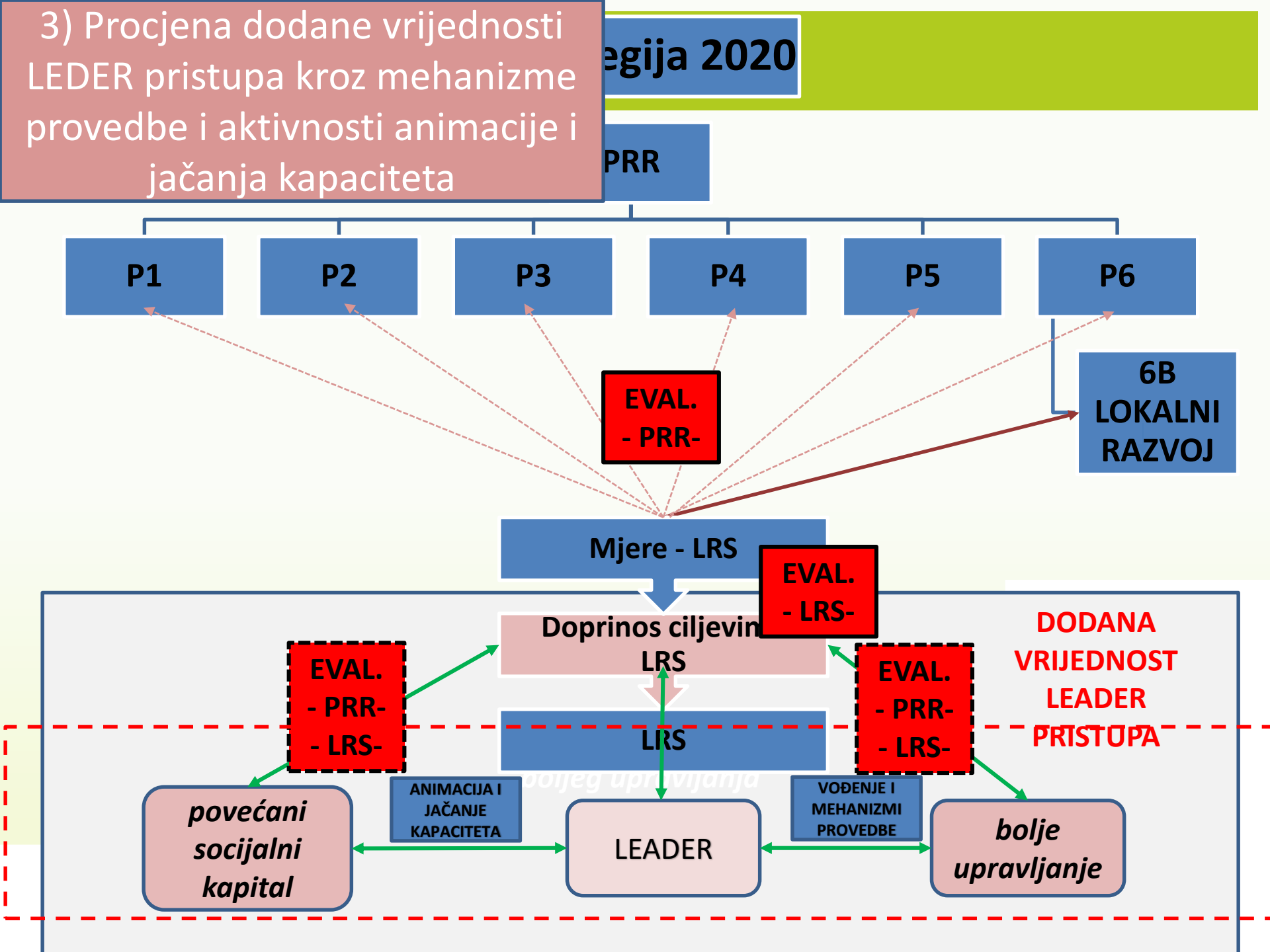
CILJ

Jačanje lokalnih poduzeća i olakšavanje stvaranja novih gospodarskih aktivnosti povezanih s lokalnim proizvodima

EVALAUCIJSKO PITA.	KRITERIJI PROSUDBE	POKAZATELJI
U kojoj su mjeri intervencije LDS-a (projekti) ojačale postojeće lokalne tvrtke i stimulirale stvaranje novih vezanih uz lokalne proizvode?	Postojeće tvrtke povećale su svoje aktivnosti vezane uz lokalne proizvode Izrađene su nove male tvrtke povezane s lokalnim proizvodima Poboljšan ugled proizvoda iz tog područja. ……	• Broj lokalnih tvrtki povezanih s lokalnim proizvodima • Broj novih malih poduzeća povezanih s lokalnim proizvodima • Osiguravanje ili jačanje lokalnog lanca opskrbe • Broj novih lokalnih proizvoda razvijen • Broj novih tržišta kojima pristupaju lokalni proizvodi …….

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

3) Procjena dodane vrijednosti LEDER pristupa kroz mehanizme provedbe i aktivnosti animacije i jačanja kapaciteta

3) PROCJENA DODANE VRIJEDNOSTI LEDER PRISTUPA KROZ MEHANIZME PROVEDBE I UPRAVLJANJA TE AKTIVNOSTI ANIMACIJE I JAČANJA KAPACITETA

CILJ

Jačanje lokalnog upravljanja i poboljšanje ljudskog i društvenog kapitala na LAG području

EVALAUCIJSKO PITA.	KRITERIJI PROSUDBE	POKAZATELJI
U kojoj je mjeri CLLD pomogao poboljšati organizacijske kapacitete lokalne zajednice i sudjelovanje lokalnih aktera u procesu lokalnog razvoja?	Stečene su nove vještine Novi akteri su povezani s lokalnim odlučivanjem Povećana je suradnja među zainteresiranim stranama u LAG području ……	• Broj ljudi koji stječu nove vještine • Broj inovativnih rješenja za lokalne potrebe • Broj osoba uključenih u razvojnoj fazi LRS-a • Povećanje broja dionika u lokalnom odlučivanju • Broj stvorenih umrežavanja • Broj projekata provedenih u partnerstvu više od jedne interesne skupine …….

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

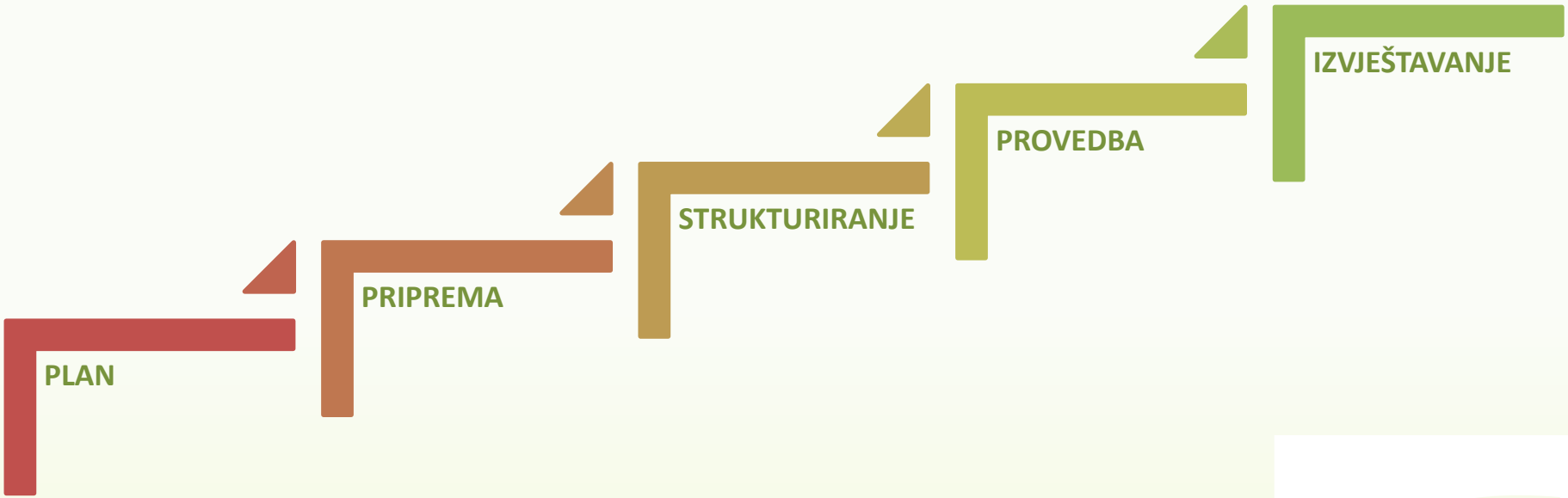
LET'S START

KREĆEMO…..

Program
RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

KORAK PO KORAK

Program
RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

EVALUACIJSKE METODE

- Analiza dostupnih podataka praćenja
- Ankete
- Intervjui
- Studija slučaja
- Fokus grupe
- *Peer review* (jedan LAG evaluira drugi)
- …..

SAVRŠENSTVO NE POSTOJI…

METODA	+	-
ANALIZA PODATAKA	VRIJEME (CCA 5 DANA); USPOSTAVA STRUKTURE; IDENTIFIKACIJA POTREBNIH PODATAKA	SAMO PISANI ELEMENT, NEMA ZAPAŽANJA
SAMOPROCJENA	UČENJE I STJECANJE ISKUSTVA; NIJE SKUPO (U SLUČAJEVIMA LIMITIRANIH SREDSTAVA)	SUBJEKTIVNOST
ISTRAŽIVANJE	KVANTITATIVNI PODACI, ZAPAŽANJE	VRIJEME, NOVAC, RELEVANTNA RAZINA ODGOVORA
INTERVJUI	VRIJEME, NOVAC, RAZUMIJEVANJE MATERIJE	KVALITETA ODSTUPA: PITANJA, OSOBA KOJA POSTAVLJA PITANJE
FOKUS GRUPE	ISPITIVANJE SPECIFIČNE TEME; PROVJERA DOBIVENIH NALAZA	VRIJEME (PLANIRANJE) – VRIJEME, NOVAC; STRUČNOST MODERATORA I SUDIONIKA
STUDIJA SLUČAJA	ZA POJEDINE ELEMENTE: RAZLOZI, DODANA VRIJEDNOST	VRIJEME, REPREZENTATIVNOST
PEER REVIEW	VRIJEME, PROCJENA I VIĐENJE RADA LAG-A I REZULTATA LRS	PRIPREMA I RAZINA ISKUSTVA I ZNANJA

KORIŠTENJE REZULTATA EVALUACIJE

Izvještavanje i komuniciranje o rezultatima

Komuniciranje o rezultatima evaluacije

Korištenje rezultata evaluacije

.....

NALAZI uz pomoć pokazatelja → ODGOVORI na EQ → ZAKLJUČCI → PREPORUKE

Program RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

ŠTO JE JOŠ VAŽNO?

- Informirati LAG o nalazima, upoznati Upravni odbor
- Raspraviti o nalazima
- Identificirati sva moguća poboljšanja sustava praćenja i vrednovanja korisna za ubuduće
- Napraviti akcijski plan

STRATEGIJA JE ŽIVI DOKUMENT

Primjer – MP projektni zadatak

IMAJTE NA UMU…

- evaluacija **nije test niti revizija**
- evaluacija je **korisna – učenje i poboljšanje**
- uspjeh evaluacije ovisi o planu i pripremi
- neka bude **jednostavno**
- evaluacijska pitanja nisu dobra za intervjue ili upitnike
- **koristite rezultate** i pokažite svima što ste radili i što radite

Program
RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

HVALA NA POZORNOSTI!

Program
RURALNOG RAZVOJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE